

Date: 19th January-2026

STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING O'QUVCHILARNING KOGNITIV RIVOJLANISHIGA TA'SIRI (MUAMMO YECHISH MISOLIDA)

Usmonjanova Gulxayo Alisher qizi

NamDPI Art pedagogika kafedrası stajyor-o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu tezisda STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) ta'lim texnologiyalarining o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga ta'siri muammo yechish faoliyati misolida tahlil qilinadi. Tadqiqotning maqsadi – o'quvchilarda muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, mantiqiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM metodlarining samaradorligini aniqlashdir. Ishda nazariy manbalar tahlili va pedagogik kuzatuv natijalari asosida xulosalar keltiriladi. Tadqiqot ko'rsatdiki, STEAM faoliyati o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rag'batlantiradi, muammoli vaziyatlarni yechish qobiliyatini oshiradi va kognitiv kompetensiyalarini rivojlantiradi.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim jarayonlarida innovatsion yondashuvlarga bo'lgan e'tibor ortib bormoqda. Shu jumladan, STEAM ta'lim texnologiyalari o'quvchilarning kognitiv rivojlanishida muhim vosita sifatida qaraladi. Kognitiv rivojlanish – bu mantiqiy fikrlash, xotira, diqqatni jamlash va ijodiy tafakkur kabi ko'nikmalarni shakllantirish jarayoni bo'lib, o'quvchilarning mustaqil bilim egallash qobiliyatini oshiradi.

Muammoli vaziyatlarni yechish esa o'quvchilarning nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirish, turli yechimlarni izlash va eng optimalini tanlash qobiliyatini rivojlantiradi. Shu nuqtai nazardan, STEAM yondashuvi o'quvchilarda muammoli vaziyatlarni tahlil qilish va yechim topish ko'nikmalarini shakllantirishga samarali vosita hisoblanadi.

Tadqiqotning dolzarbligi shundaki, bugungi kunda ta'lim tizimi o'quvchilarda nafaqat bilim, balki mustaqil fikrlash va muammoli vaziyatlarni yechish qobiliyatini shakllantirishga qaratilgan. STEAM texnologiyalari esa bu maqsadga erishish uchun innovatsion va interfaol platforma yaratadi.

Tadqiqot maqsadi: STEAM ta'lim texnologiyalarining o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga ta'sirini muammo yechish faoliyati misolida aniqlash.

Tadqiqot vazifalari:

1. STEAM ta'lim texnologiyalarining nazariy asoslarini o'rganish;
2. Muammoli vaziyatlarda o'quvchilarning kognitiv kompetensiyalarini tahlil qilish;
3. STEAM texnologiyalarining pedagogik samaradorligini aniqlash.

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, STEAM ta'lim texnologiyalari o'quvchilarning kognitiv rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Muammoli vaziyatlar

Date: 19th January-2026

misolida STEAM faoliyati o'quvchilarning mantiqiy fikrlash, ijodiy yondashuv va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantiradi. Shu bilan birga, pedagogik amaliyotda STEAM yondashuvini qo'llash o'quvchilarda ilmiy tafakkur va kognitiv kompetensiyalarni shakllantirishning samarali vositasi hisoblanadi.

Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, STEAM texnologiyalari nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning tafakkur va muammoli vaziyatlarni yechish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois, STEAM yondashuvini ta'lim jarayoniga integratsiyalash zamonaviy pedagogik talab va global ta'lim tendensiyalariga to'liq mos keladi.

